

**IV. regionalni seminar Europske udruge nastavnika povijesti Euroclio
 "Povijest koja povezuje. Kako poučavati osjetljive i kontroverzne teme u
 zemljama bivše Jugoslavije", Pula, 1. – 4. ožujka 2012.**

U organizaciji Europske udruge nastavnika povijesti Euroclio, Hrvatske udruge nastavnika povijesti te u suorganizaciji Istarskoga povijesnog društva – Società storica istriana i Grada Pule od 1. do 4. ožujka 2012. održan je četvrti regionalni skup nastavnika povijesti pod naslovom "Povijest koja povezuje. Kako poučavati osjetljive i kontroverzne teme u zemljama bivše Jugoslavije". Na skupu su sudjelovali nastavnici povijesti iz zemalja bivše Jugoslavije, uključujući i Kosovo, koji rade u osnovnim i srednjim školama, muzejima te na sveučilištima, uz goste iz Izraela, Švicarske, Nizozemske, Italije i Turske. Sudionici skupa su izmjenjujući svoja iskustva na temelju neutralnoga pristupa zaokružili temu skupa, vremenski ograničenu na razdoblje od 1900. do 1945. godine. Službeni jezik skupa bio je engleski.

Radni dio skupa započeo je 2. ožujka, a riječ dobrodošlice održali su Kiti Jurica Korda i Denis Detling kao članovi Hrvatske udruge nastavnika povijesti. Zatim je riječ preuzeo član uprave Euroclija Jonathan Even-Zohar, koji je istaknuo novosti u radu organizacije s posebnim osvrtom na projekt "Povijest koja povezuje" te Joke van der Leeuw-Roord, predsjednica i izvršna direktorica Euroclija, koja se osvrnula na evaluaciju i rezultate radionice održane u Bečićima u Crnoj Gori. Nakon uvodnoga dijela programa uslijedila je razmjena iskustava iz poučavanja nastave povijesti. Riječ je o prenošenju zaključaka sa seminara u Jeruzalemu, o čemu su izlagali Miloš Vukanović (Crna Gora), Emina Živković i Ljiljana Lazarević (Srbija), Arbër Salihu (Kosovo), Sanja Pereša Macuka (Hrvatska), Bojana Blagojević (Bosna i Hercegovina) i Iljo Trajkovski (Makedonija). Zatim su Igor Jovanović (Hrvatska) i Donika Xhemajli (Kosovo) predstavili program radionice održane u Ohridu i novosti vezane za projekt "Povijest koja povezuje. Kako poučavati osjetljive i kontroverzne teme u Makedoniji". Uslijedile su dvije paralelne radionice sudionika iz Izraela i Hrvatske.

Prva radionica, koju je vodio Eyal Naveh, viši suradnik Izraelskoga instituta za demokraciju i voditelj političkoga edukacijskog projekta, doticala se narativnoga pristupa u poučavanju povijesti konfliktnih područja. Drugu je radionicu vodila Snježana Koren s Odsjeka za povijest Filozofskoga fakulteta Sveučilišta u Zagrebu, koja je kroz primjere prikazala kako

se nositi s interpretacijom povijesti. U poslijepodnevnim je satima uslijedila radionica Joke van der Leeuw-Roord koja je iznijela preporuke o poučavanju osjetljivih i kontroverznih pitanja. Predstavljani su potom moduli prema kojima će se do 2014. izraditi čitanka s povijesnim izvorima za nastavnike, a u kojoj će biti zastupljene teme vezane za ubojstvo Franje Ferdinanda u Sarajevu, svakodnevni život u Kraljevini SHS, ubojstvo kralja Aleksandra, kosovskoalbanski otpor, edukaciju muslimana u Kraljevini SHS, bombardiranje Podgorice u Drugom svjetskom ratu i dr. Učenici će time kroz multiperspektivan prikaz povijesnih izvora i neutralan pristup saznavati o kontroverznim temama povijesti Jugoslavije od 1914. do 1945. godine.

Trećega dana skupa prijedpodnevni su sati bili rezervirani za izlete na Brijune te u Peroj i Vodnjan s ciljem da se sudionicima prikažu značajna mjesta istarske povijesti, uključujući i život talijanske i crnogorske nacionalne manjine. U poslijepodnevnim satima, s obzirom na to da je skup okupio pedesetak sudionika, ponovno su održane paralelne radionice Eyala Naveha i Snježane Koren da bi svi sudionici imali prilike sudjelovati. Nakon kraće stanke sudionici skupa su se rasporedili u grupe u kojima se zajednički radilo na materijalima predstavljenih modula.

Zadnjega dana, 4. ožujka, nastavilo se raditi u malim grupama na razvoju materijala, a zaključnu je raspravu održao Jonathan Even-Zohar koji je zaključio da je skup bio uspješan jer su sudionici imali priliku dobro promisliti o građi i kamo bi je trebalo usmjeriti. Istaknuo je kako sudionici projekta "Povijest koja povezuje. Kako poučavati osjetljive i kontroverzne teme u zemljama bivše Jugoslavije" i te kako vode brigu o konačnom ishodu i propituju sami sebe rade li sve kako bi trebalo. Na samom kraju skupa nekolicina sudionika obišla je pulsko Mornaričko spomen-groblje i Arenu.

Predavanja i radionice održane na skupu bile su od izuzetne važnosti i koristi sudionicima, posebno nastavnicima povijesti koji su dobili zanimljiv uvid u načine poučavanja kontroverznih tema i same interpretacije povijesti, što će im svakako pomoći u njihovom daljnjem odgojno-obrazovnom radu.

Martina Batel